

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 31.5.2010
KOM(2010)283 v konečném znění

2010/0150 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 o zavedení programu na podporu
hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty
v oblasti energetiky**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Nařízení (ES) č. 663/2009 ze dne 13. července 2009¹ zavedlo program na podporu hospodářského oživení Evropy (Evropský program oživení energetiky, dále jen „EEPR“) poskytnutím částky 3,98 miliard EUR do konce roku 2010. EEPR je finanční nástroj, jehož souhrnným cílem je stimulovat oživení po poklesu, který dopadl na hospodářství EU, a zároveň podpořit dosažení priorit v oblasti energetické politiky EU, jmenovitě zabezpečení a diverzifikace dodávek energií, fungování vnitřního trhu s energií a snížení emisí skleníkových plynů. Finanční prostředky Společenství byly přiděleny třem podprogramům v oblasti projektů zaměřených na plynárenské a elektrizační infrastruktury, projektů zaměřených na větrné energie na moři (OWE) a projektů zaměřených na zachycování a ukládání uhlíku (CCS).

Rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci pro podprogramy větrné energie na moři a zachycování a ukládání uhlíku Komise přijala dne 9. prosince 2009 a pro projekty plynárenské a elektrizační infrastruktury bylo rozhodnutí přijato dne 4. března 2010. Zpráva Komise ze dne 27. dubna 2010² o provádění EEPR odhaduje, že téměř celý finanční rámec EEPR (3,98 miliardy EUR) bude přidělen v průběhu jara 2010. Nicméně částka ve výši přibližně 114 milionů EUR nebude přidělena podle nařízení EEPR přijatého dne 13. července 2009. Zpráva uvádí, že se neočekává změna této částky, ale poznamenává, že jeden nebo více navrhovatelů projektů nemusí z právních, finančních či technických důvodů splnit některé konkrétní podmínky vyplacení grantů, a tudíž v souladu s nařízením EEPR ze dne 13. července 2009 nemusí být nakonec přidělen větší objem prostředků. Objem nepřidělených prostředků bude znám ke konci roku 2010.

Hospodárné nakládání s energií představuje nejrychlejší a nákladově nejefektivnější způsob dosahování strategických cílů EU v oblasti boje proti změnám klimatu při zabezpečení dodávek energie a dosažení udržitelného hospodářského a sociálního vývoje. Rozvoj dalších obnovitelných zdrojů a podpora energetické účinnosti by přispěly v souladu se strategií Evropa 2020 pro udržitelný růst a zaměstnanost k ekologicky šetrnějšímu růstu, k budování konkurenčního a udržitelného hospodářství a potlačení změn klimatu. Podporou těchto politik vytvoří Evropa nová pracovní místa a příležitosti na zeleném trhu, čímž podpoří rozvoj konkurenceschopného, zabezpečeného a udržitelného hospodářství.

Ačkoliv došlo k mírnému zvýšení odhadů růstu HDP pro první pololetí roku 2010, předpokládaná míra růstu v EU pro rok 2010 zůstává s hodnotou 0,7 % prakticky nezměněna. Navíc údaje za průmyslovou výrobu a maloobchodní prodej jsou mimo jiné méně slibné a investice zůstávají nízké. Stejně tak i na finančních trzích přetrvává nestabilita a nejistota³. Přidá-li se k tomu i slabý trh práce, ekonomická krize v Evropě je stále patrná a vyžaduje rychlé a účinné jednání EU v souladu s cíli politik.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 ze dne 13. července 2009 o zavedení programu na obnovu hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty v oblasti energetiky.

² Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění Evropského energetického programu pro hospodářské oživení, KOM(2010) 191 v konečném znění.

³ Průběžná hospodářská prognóza Komise ze dne 25. února 2010, tisková zpráva ECFIN ze dne 25. února 2010.

Poskytnutí vyšší finanční pobídky a technické pomoci představuje klíčový prvek v odstraňování překážek vysokých počátečních nákladů a nedostatku informací a stimuluje zlepšení v oblasti udržitelné energetiky. Na trhu omezeném převládající hospodářskou krizí a v období obezřetnosti obchodních bank nabízejících jen nízké výnosy z investic existují dodatečné překážky financování projektů podporujících tuto oblast. Stávající zkušenosti získané po celé Evropě dokazují, jak může dobře cílená a dobře strukturovaná finanční pomoc přinést významné zlepšení a uspět při využití vývojového potenciálu udržitelné energetiky.

Pomoc v oblasti investic do udržitelné energetiky je nejefektivnější a nejprospěšnější, je-li zaměřena na obecní a místní úrovně. Energeticky méně náročné stavební úpravy bydlení, decentralizovaná zařízení obnovitelné energie či plány městské mobility představují činnosti, které vyžadují značné pracovní příspěvi kvalifikovaných osob, jejichž pracovní místa nelze přemístit. Tyto činnosti jsou tudíž vysoce intenzivní z hlediska vzniku nových pracovních míst. Udržitelná energetika na místní úrovni kromě toho rozhodujícím způsobem podporuje další politiky, např. sociální integraci nebo zlepšování kvality života, a zvyšuje přitažlivost místních komunit pro podniky a návštěvníky.

V této souvislosti mohou technická pomoc a finanční pobídky pomoci při přípravě a mobilizaci stávajících strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v optimálním rozsahu.

Ve druhém strategickém přezkumu energetické politiky⁴ oznámila Evropská komise svůj záměr zahájit ve spolupráci s Evropskou investiční bankou a dalšími mezinárodními finančními institucemi Iniciativu pro financování udržitelné energetiky, která by zavedla vhodné mechanismy financování pro rozsáhlý rozvoj v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Poskytnutí finanční pomoci prostřednictvím finančních zprostředkovatelů jako jsou mezinárodní finanční instituce umožní použít finanční zdroje EU co nejefektivnějším způsobem a maximalizovat jejich dopad v krátkodobém horizontu s nejvyššími možnými přínosy pro hospodářskou činnost a vytváření pracovních míst. Prostřednictvím financování technické pomoci pro rozvoj projektů v kombinaci s inovačními finančními pobídkovými schémata (např. záruky, zvýhodněné půjčky s výhodnými úrokovými sazbami, smíšené finanční nástroje a projektové financování) lze zaručit vysoký pákový efekt mezi zdroji financování EU a celkovými vyprodukovanými investicemi.

Tyto skutečnosti byly zohledněny při přípravě předkládaného návrhu.

Je navrženo použít nepřidělené zdroje dle kapitoly II nařízení EEPR k vytvoření zvláštního finančního nástroje určeného výhradně k podpoře iniciativ v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie v rámci Iniciativy pro financování udržitelné energetiky. Tento finanční nástroj podpoří rozvoj financovatelných projektů v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie a usnadní financování investic v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie zejména v městském prostředí. Ve snaze podpořit velké množství decentralizovaných investic budou jejich příjemci orgány místní a regionální samosprávy. Tento přístup čerpá z úspěchu Paktu starostů a primátorů, který byl podepsán zástupci více než 1600 regionů a měst z celé Evropy.

⁴ Druhý strategický přezkum energetické politiky ze dne 13. listopadu 2008, Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití, KOM(2008) 781.

Projekty z oblasti udržitelné energie, které budou financovány, zahrnují i veřejné a soukromé budovy, vysoce energeticky účinné sítě kombinující teplo, elektrickou energii a rozvody dálkového vytápění či chlazení (zejména z obnovitelných energetických zdrojů), decentralizované obnovitelné energetické zdroje vybudované v místním prostředí, čistou městskou dopravu a místní infrastrukturu jako např. inteligentní sítě, efektivní pouliční osvětlení a inteligentní metody měření.

Tento finanční nástroj bude proveden jedním nebo několika finančními zprostředkovateli, např. mezinárodními finančními institucemi. Výběr bude prováděn na základě prokázané schopnosti finančních zprostředkovatelů využít financování nejúčinnějším a nejefektivnějším způsobem. Finanční zprostředkovatelé zavedou finanční programy, které zaručí vysoký pákový efekt mezi financováním EU a celkovými investicemi s cílem významně zvýšit objem investic v EU. Dosažení tohoto pákového efektu bude nutným předpokladem finanční pomoci. Finanční zprostředkovatelé budou povinni dodržovat průhledné procedury řízení a výkaznictví, které umožní přísný dohled Komise nad využíváním finančních prostředků. Finanční zprostředkovatelé neobdrží jiné platby než poplatky za vedení nebo náklady spojené se zavedením a prováděním tohoto nástroje. Jednání s mezinárodními finančními institucemi mohou být vedena souběžně s legislativním postupem, což umožní včasné přidělení finančních prostředků.

V souladu s nařízením EEPR by uplatnění nástroje mělo být omezeno pouze na financování opatření, která mají rychlý, měřitelný a významný dopad na oživení hospodářství v EU, lepší zabezpečení dodávek energie a snížení emisí skleníkových plynů.

Na výběr opatření financovaných tímto nástrojem se v celém rozsahu vztahují kritéria stanovená v nařízení EEPR přijatém dne 13. července 2009. Kritéria zahrnují kvalitu a technicky adekvátní přístup, kvalitu finančního návrhu, propracovanost projektu, míru, v jaké nedostatečný přístup k financím zdržuje provádění opatření, míru, v jaké pomoc EEPR podpoří financování z veřejných a soukromých zdrojů, a také socioekonomické a environmentální dopady. Jako podstatný prvek je třeba zvážit i zeměpisnou vyváženost projektů.

Návrh je zcela v souladu s prohlášením Komise⁵ uvedeným v 7. bodě odůvodnění nařízení EEPR⁶, ve kterém naznačila úmysl navrhnout případně ve zprávě za rok 2010 týkající se provádění tohoto nařízení opatření umožňující přerozdělení nepřidělených zdrojů na financování projektů v oblastech energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů.

⁵ Prohlášení Komise je následující: „Pokud Komise ve své zprávě z roku 2010 o provádění tohoto nařízení podle jeho článku 28 zjistí, že do konce roku 2010 nebude možné přidělit část finančních prostředků plánovaných pro projekty uvedené v příloze nařízení, navrhne případně a z geografického hlediska vyváženým způsobem změnu nařízení, která spolu s výše uvedenými iniciativami umožní financování projektů v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, a rovněž příslušná kritéria způsobilosti téhož druhu jako kritéria způsobilosti uplatňovaná u projektů uvedených v příloze tohoto nařízení.“

⁶ 7. bod odůvodnění EEPR uvádí následující: „Nebude-li možné přidělit všechny finanční prostředky do konce roku 2010, Komise oznámila, že má v úmyslu ve zprávě za rok 2010 týkající se provádění tohoto nařízení případně navrhnout opatření umožňující financování projektů, která budou v souladu s plánem obnovy, jako jsou projekty v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů.“

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 o zavedení programu na podporu
hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty
v oblasti energetiky**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 1 písm. c) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise⁷,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁸,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁹,

poté, co postoupily návrh vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 ze dne 13. července 2009¹⁰ zavedlo program na podporu hospodářského oživení Evropy (Evropský program oživení energetiky, dále jen „EEPR“) poskytnutím částky 3,98 miliard EUR do konce roku 2010.
- (2) Část těchto prostředků nebude v rámci podprogramů stanovených v kapitole II nařízení (ES) č. 663/2009 přidělena.

⁷ Úř. věst. C , , s. .

⁸ Úř. věst. C , , s. .

⁹ Úř. věst. C , , s. .

¹⁰ Úř. věst. L 200, 31.7.2009, s. 31.

- (3) V souladu se strategií Evropa 2020 pro udržitelný růst a zaměstnanost podpoří rozvoj dalších obnovitelných zdrojů a podpora energetické účinnosti ekologicky šetrnější růst, budování konkurenčního a udržitelného hospodářství a potlačení změn klimatu. Podpora těchto politik vytvoří Evropa nová pracovní místa a příležitosti na zeleném trhu, čímž podpoří rozvoj konkurenceschopného, zajištěného a udržitelného hospodářství.
- (4) Poskytnutí vyšší finanční pobídky představuje klíčový prvek v odstraňování překážek vysokých počátečních nákladů a stimulaci zlepšení v oblasti udržitelné energetiky. Podpora investic do udržitelné energetiky je nejefektivnější a nejprospěšnější, je-li zaměřena na místní úroveň.
- (5) Je tedy třeba vytvořit zvláštní finanční nástroj určený výhradně k podpoře iniciativ v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie v rámci Iniciativy pro financování udržitelné energetiky¹¹, který by využil zdroje nepřidělené podle kapitoly II nařízení (ES) č. 663/2009. Tento finanční prostředek by měl podpořit rozvoj financovatelných projektů v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie a usnadní financování investic v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie zejména v městském prostředí.
- (6) Ve snaze v krátkodobém horizontu maximalizovat dopad finančních zdrojů EU by byl nástroj spravován jedním nebo několika finančními zprostředkovateli, např. mezinárodními finančními institucemi. Výběr by měl být prováděn na základě prokázané schopnosti finančních zprostředkovatelů využít financování nejúčinnějším a nejefektivnějším způsobem a s nejvyšším pákovým efektem mezi financováním EU a celkovými investicemi s cílem významně zvýšit objem investic v EU.
- (7) V souladu s nařízením (ES) č. 663/2009 by uplatnění nástroje mělo být omezeno pouze na financování opatření, která mají rychlý, měřitelný a významný dopad na oživení hospodářství v EU, lepší zabezpečení dodávek energie a snížení emisí skleníkových plynů. Na výběr a způsobilost opatření financovaných tímto nástrojem je třeba v celém rozsahu použít kritéria stanovená v nařízením (ES) č. 663/2009. Jako podstatný prvek je třeba zvážit i zeměpisnou vyváženost projektů.
- (8) Vzhledem k tomu, že přesná částka nepřidělených zdrojů nebude pravděpodobně známa dříve než na konci roku 2010, jednotlivé právní závazky k realizaci rozpočtových závazků by měly být učiněny do 31. března 2011.
- (9) Z důvodu naléhavé potřeby řešit hospodářskou krizi a akutní energetické potřeby Unie by výdaje měly být způsobilé od 13. července 2009, neboť mnoho žadatelů požadovalo způsobilost výdajů od podání žádosti o dotaci v souladu s článkem 112 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.
- (10) Z důvodu naléhavé potřeby řešit hospodářskou krizi a akutní energetické potřeby Evropské unie by toto nařízení mělo vstoupit v platnost okamžitě po svém zveřejnění,

¹¹ Druhý strategický přezkum energetické politiky ze dne 13. listopadu 2008, KOM(2008) 781.

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1 *Změny nařízení (ES) č. 663/2009*

Nařízení (ES) č. 663/2009 se mění takto:

- (1) V článku 1 se doplňuje následující odstavec 4:

„Toto nařízení umožní vytvořit finanční nástroje podporující iniciativy v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.“

- (2) V článku 3 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„Jednotlivé právní závazky podle kapitoly II k realizaci rozpočtových závazků přijatých v letech 2009 a 2010 se učiní do 31. prosince 2010. Jednotlivé právní závazky podle článku 22 se učiní do 31. března 2011.“

- (3) Článek 22 se nahrazuje tímto:

„Článek 22

Prostředky, které nelze přidělit dle kapitoly II nebo poskytnout do 31. prosince 2010

1. V souladu s čl. 3 odst. 2 rozpočtové prostředky, na které nelze uplatnit jednotlivé právní závazky dle kapitoly II na částku 114 milionů EUR, případně jiné rozpočtové prostředky, které budou k dispozici v důsledku nerealizování projektů podle kapitoly II, ať už v celém rozsahu či částečně, jsou určeny pro finanční nástroj v rámci Iniciativy pro financování udržitelné energetiky¹².

2. Finanční nástroj uvedený v odstavci 1 bude realizován v souladu s přílohou II. Ustanovení čl. 23 odst. 1 se nepoužijí.

- (4) V čl. 23 odst. 2 se druhá věta nahrazuje tímto:

„Výdaje mohou být způsobilé od 13. července 2009.“

- (5) Dosavadní příloha se označuje jako příloha I a doplňuje se nová příloha II:

„Příloha II

Finanční nástroj v rámci Iniciativy pro financování udržitelné energetiky

I. Provádění finančního nástroje pro projekty udržitelné energie

Tento finanční nástroj podpoří rozvoj financovatelných projektů v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie a usnadní financování investic v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie orgány místní i regionální samosprávy. Tento nástroj se provádí v souladu s ustanoveními o pověření úkolu plnění rozpočtu obsaženými ve finančním nařízení a jeho prováděcích pravidlech.

¹² Druhý strategický přezkum energetické politiky ze dne 13. listopadu 2008, KOM(2008) 781.

Nástroj se použije pro projekty udržitelné energie zejména v městském prostředí. Sem patří:

- a) projekty veřejných a soukromých budov s řešeními využívajícími obnovitelné zdroje a/nebo energeticky úsporná řešení včetně řešení využívajících informační a komunikační technologie;
- b) investice do vysoce energeticky účinných sítí kombinujících teplo, elektrickou energii a rozvody dálkového vytápění či chlazení zejména z obnovitelných zdrojů;
- c) decentralizované zdroje obnovitelné energie vybudované v místním prostředí;
- d) čistá městská doprava podporující zvýšenou energetickou účinnost a integraci obnovitelných zdrojů energie;
- e) místní infrastruktura včetně účinného pouličního osvětlení, inteligentních metod měření a inteligentních sítí, které plně využívají informačních a komunikačních technologií.

Tento nástroj lze použít k poskytnutí pobídek a technické pomoci, jakož i zvýšení informovanosti národních a místních orgánů s cílem optimálně využít strukturální fondy a Fond soudržnosti, a zejména v případech, kdy se zlepšení týkají energetické účinnosti a obnovitelné energie v obytných a jiných typech staveb.

Příjemci nástroje jsou veřejné orgány, pokud možno na regionální a místní úrovni, či soukromé subjekty jednající jménem těchto veřejných orgánů. Zvláštní pozornost bude věnována návrhům zahrnujícím spolupráci těchto orgánů s bytovými družstvy či rozvojovými agenturami.

II. Spolupráce s finančními zprostředkovateli

Nástroj je prováděn jedním nebo několika finančními zprostředkovateli, např. mezinárodními finančními institucemi. Výběr bude prováděn na základě prokázané schopnosti finančních zprostředkovatelů využít financování nejúčinnějším a nejefektivnějším způsobem v souladu s pravidly a kritérii stanovenými v příloze tohoto nařízení.

Finanční zprostředkovatelé jsou povinni dodržovat požadavky na pověření úkolu plnění rozpočtu stanovené ve finančním nařízení a jeho prováděcích pravidlech, zejména pokud jde o pravidla o zadávání zakázek, požadavky na vnitřní kontrolu, účetnictví a externí audit. Tito finanční zprostředkovatelé neobdrží jiné platby než poplatky za vedení nebo náklady spojené se zavedením a prováděním tohoto nástroje.

Podrobné podmínky týkající se nástroje, včetně sledování a kontroly, stanoví dohoda (dohoda) uzavřená (uzavřené) mezi Komisí a finančními zprostředkovateli.

III. Podmínky financování a kritéria výběru a způsobilosti

Uplatnění nástroje je omezeno na financování opatření, která mají rychlý, měřitelný a významný dopad na oživení hospodářství v EU, lepší zabezpečení dodávek energie a snížení emisí skleníkových plynů.

Náležitá pozornost bude věnována dosažení významného pákového efektu mezi celkovými investicemi a prostředky EU s cílem významně zvýšit objem investic v EU. Veřejné orgány používající výhody ze získání finančních prostředků by měly splnit následující podmínky:

- a) učinily jasný politický závazek zmírnit změny klimatu a stanovily si přesné cíle;
- b) nakládají s určitým objemem emisí a k dosažení svých cílů vytvářejí strategie na období několika let;
- c) přijaly veřejnou odpovědnost za pokrok v dosahování jimi vytyčené celkové strategie.

Opatření financovaná pomocí tohoto nástroje musí splňovat tato kritéria výběru a způsobilosti:

- i) kvalita a technicky odpovídající přístup;
- ii) kvalita finančního návrhu na celou investiční fázi opatření;
- iii) zeměpisné vyvážení projektů;
- iv) propracovanost, definovaná jako dosažení investiční fáze, a vznik podstatných kapitálových výdajů, co nejdříve to bude možné;
- v) do jaké míry zdržuje provádění opatření nedostatečný přístup k financím;
- vi) do jaké míry podnítl pomoc EEPF financování z veřejných a soukromých zdrojů;
- vii) kvantifikované socioekonomické dopady;
- viii) kvantifikované environmentální dopady.“

Článek 2
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...].

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně